

Dokumenttyp Riktlinjer Socialtjänstlagen	Beslutad av (datum och §)	Giltig fr o m 2022-01-01
Dokumentansvarig	Gäller för Myndighetsutövning SoL	Senast reviderad

Riktlinjer för handläggning inom **vård- och omsorgsnämndens** ansvarsområden 2022

Socialtjänstlagen

Innehållsförteckning

ALLMÄN ORIENTERING

RIKTLINJER HANDLÄGGNING VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN SÖLVESBORGS KOMMUN.....3

1. RIKTLINJER FÖR HJÄLP I HEMMET	7
1.1 MÅLTIDSSTÖD	7
1.2 STÄDNING	7
1.3 TVÄTT OCH KLÄDVÅRD	8
1.4 PERSONLIG OMVÅRDNAD	8
1.5 EGENVÅRD	9
1.6 TRYGGHEMGÅNG	10
1.7 VAK VID VÅRD I LIVETS SLUT ELLER VID ORO	10
2. RIKTLINJER FÖR MATDISTRIBUTION	11
3. RIKTLINJER FÖR INKÖP	12
4. RIKTLINJER FÖR LEDSAGNING	12
5. RIKTLINJER FÖR SOCIAL AKTIVERING	13
6. RIKTLINJER FÖR AVLÖSARSERVICE	14
7. RIKTLINJER FÖR PLATS PÅ SÄRSKILDA BOENDEN	14
7.1 SÄRSKILT BOENDE	14
7.2 SÄRSKILT BOENDE FÖR PERSONER MED DEMENSSJUKDOM	15
7.3 EXTERNT SÄRSKILT BOENDE	15
8. RIKTLINJER FÖR KORTTIDSBOENDE	15
9. RIKTLINJER FÖR VÄXELBOENDE	16
10. RIKTLINJER DAGVERKSAMHET FÖR PERSONER MED DEMENSSJUKDOM	17
11. RIKTLINJER FÖR TRYGGHETSLARM	17
12. RIKTLINJER FÖR TRYGGHETSKAMERA	18
13. RIKTLINJER FÖR TELEFONSERVICE	19
14. RIKTLINJER FÖR KONTAKTPERSON	19
15. RIKTLINJER FÖR RÄTTEN ATT FÅ ÅLDRA TILLSAMMANS - MEDBOENDE OCH PARBOENDE	20

RIKTLINJER HANDLÄGGNING VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN SÖLVESBORGS KOMMUN

Denna riktlinje gäller handläggning av ärenden enligt Socialtjänstlagen (SoL).

Syfte

Vård- och omsorgsnämnden fattar beslut om riktlinjer. Samtliga beslut inom SoL fattas på delegation från **vård- och omsorgsnämnden**.

Syftet med riktlinjerna är att:

- Vägleda vid utredning och beslut
- Säkerställa att beslut fattas enligt samma bedömningsgrunder
- Garantera likställighet och rättssäkerhet
- Definiera vad som är skälig levnadsnivå/~~goda levnadsvillkor~~ i normalfallet i Sölvesborg.

Riktlinjerna innebär inte någon inskränkning i den enskildes rätt att få en individuell prövning av sin ansökan. Samtliga insatser behovsprövas var för sig av biståndshandläggaren på delegation av **vård- och omsorgsnämnden**.

Beslut om insatser som går utöver vad som anses som normalfall i dessa riktlinjer fattas enligt **vård- och omsorgsnämndens** delegationsordning.

Samverkan

Ett ärende handläggs där ansökan kommer in. Om ansökan uppenbart tillhör annan verksamhet ska mottagande handläggare hänvisa till den andra verksamheten. Vid tveksamhet ska mottagande handläggare ta kontakt med den andra verksamheten och tillsammans komma fram till vem som är ansvarig handläggare för ärendet.

Om en person tillhör **vård- och omsorgsnämndens** ansvarsområde och har behov av insatser från annan nämnd eller myndighet ska handläggaren samverka med dessa.

Allmänna principer vid bedömning

Den enskildes behov av insatser bedöms alltid utifrån den enskildes individuella situation. Normaliseringsprincipen ska vara vägledande. Bedömningen ska med andra ord ske utifrån jämförelse med den livsföring som kan anses normal för personer i samma ålder utan funktionsnedsättning. ~~När det gäller barnfamiljer ska jämförelser göras med familjer med barn utan funktionsnedsättning.~~

Bedömningen ska vara att den enskilde inte kan uppnå skälig levnadsnivå utan insatsen.

Vid behov ska handläggaren begära en bedömning från annan specialistkompetens som ex arbetsterapeut.

Som ett led i behovsbedömningen prövas om behovet kan avhjälpas eller minskas genom insatser såsom bostadsanpassning, träning, tekniska hjälpmedel, bostadsbyte eller om det kan tillgodoses på annat sätt. Alla insatser bygger på frivillighet och med beaktande av den enskildes integritet. Insatserna ska, så långt det är möjligt, utformas tillsammans med den enskilde eller dess företrädare.

Utredning och dokumentation

Handläggning av ärenden som rör den enskilda samt genomförande av beslut om insatser ska dokumenteras. Dokumentationen ska utvisa beslut och åtgärder som vidtas i ärendet samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse. Nytt läkarintyg ska inhämtas vid behov.

Avsteg från riktlinjen ska vara tydligt motiverade.

Dokumentationen ska även ske löpande efter att beslut fattats om information framkommer som är av betydelse för ärendet. Dokumentationsskyldigheten gäller också de åtgärder som vidtas i syfte att kunna verkställa beslutet.

Handläggningstid från ansökan till beslut ska ske skyndsamt och följa Förvaltningslagens intentioner.

Beslut och uppföljning

Handläggare har delegation från nämnden att ta beslut enligt vad som anges som i dessa riktlinjer. Vid beslut utöver riktlinjerna följs **vård- och omsorgsnämndens** delegationsordning.

Beslutet ska ange tydlig målsättning, vad stödet ska bestå av, vad den enskilde klarar i nuläget och vad målet framåt är.

Ett beslutsmeddelande ska lämnas till den enskilde. Där ska finnas information om hur beslutet kan överklagas.

Alla beslut ska omprövas vid förändring av den enskildes behov eller vid beslutets utgång. Omprövningen ska präglas av brukarens behov av kontinuitet samtidigt som nya omständigheter ska beaktas. Alla beslut är tidsbegränsade förutom särskilt boende och bostad med särskild service där uppföljning sker enligt nedan mall.

Beslutade insatser ska följas upp med hjälp av genomförandeplanen enligt nedanstående tabell. Uppföljningen dokumenteras i aktuellt verksamhetsprogram. Vid

nya beslut kontaktar handläggaren den enskilde eller dess företrädare efter ca 1 månad för att säkerställa att beslutet är verkställt samt att genomförandeplan är upprättad.

Insatser enligt SoL	Uppföljning efter	Nytt beslut
Hemtjänst	1 år	Vartannat år el vid förändrat behov i form av högt 3 st ändring av omfattningen inom hemtjänstinsatsen.
Hemtjänst ärende av tillfällig karaktär	3 mån	Efter 3 mån el förändrat behov
Korttidsvård	2 veckor	Efter 2 veckor el förändrat behov
Växelvård	1 år	Vartannat år el förändrat behov
Dagverksamhet	1 år	Vartannat år el förändrat behov
Avlösarservice	1 år	Vartannat år el förändrat behov
Ledsagarservice	1 år	Vartannat år el förändrat behov
Förenklad biståndsbedömning	1 år via telefon	Vartannat år el förändrat behov
Särskilt boende efter inflyttning	6 mån 1:a gången därefter vartannat år.	Gäller tillsvidare
Externt boende	3 mån	6 mån el förändrat behov
Kontaktperson	1 år	Vartannat år el förändrat behov

Ovanstående intervaller gäller i normalfallet. Vid behov kan uppföljning göras med tätare mellanrum.

Avslag

Vid bedömning av rätten till insatser enligt SoL ska det prövas och dokumenteras om behovet kan tillgodoses på annat sätt

Avslag ska aldrig ges på andra grunder än utifrån bedömning av den enskildes behov.

Avslagsbeslut och tidsbegränsade beslut ska motiveras och innehålla en besvärshänvisning om hur beslutet kan överklagas.

Överklagan

Samtliga beslut som fattas enligt Socialtjänstlagen 4 kap 1 § 1 kan överklagas. Detta gäller även beslut om omsorgsavgift.

Överklagandet ska vara skriftligt och innehålla personuppgifter, vilket beslut som överklagas och hur man vill att det ska ändras.

Överklagandet ska ha inkommit till Sölvesborgs kommun, **Vård- och omsorgsnämnden**, 294 80 Sölvesborg, inom 3 veckor från den dagen den enskilde fick sitt beslut.

Förenklad biståndsbedömning

Används till personer över 80 år som ansöker om inköp, matdistribution och trygghetslarm.

Insatsen beviljas utan behovsbedömning och följs upp efter ett år.

Övrigt

Sökande med behov av tolk

Tolk ska användas vid behov. Behov av tolk ska dokumenteras i utredningen.

God man/förvaltare

Handläggaren ska uppmärksamma behov av god man/förvaltare och göra anmälan till överförmyndarnämnden vid behov.

Jämställdhet

Handläggarens utredning ska vara könsneutral.

Samtycke

Av utredningen ska framgå på vilket sätt den enskilde deltagit och uttryckt sitt samtycke till beslutade insatser. Ett samtycke som inte lämnats skriftligt kan ändå föreligga om den enskilde deltagit men inte kan visa eller uttala detta, så kallat presumtvt samtycke.

1. RIKTLINJER FÖR HJÄLP I HEMMET

1.1 MÅLTIDSSTÖD

BESKRIVNING

Har den enskilde svårigheter att laga/värma mat, lägga upp mat eller är i behov av stöd att motiveras att äta prövas behov av måltidsstöd.

BEDÖMNING

1. För att få bistånd för måltidsstöd krävs att den enskilde p.g.a. funktionsnedsättning/sjukdom har svårigheter att laga mat.
2. Behöver stöd att lägga upp mat, värma mat och motiveras till att äta.
3. Vid lunch beviljas matdistribution **eller värmning av mat i mikrovågsugn** - ingen tillagning beviljas.
4. Vid måltider kväll kan bistånd beviljas för tillagning av enklare rätter eller för att värma mat i mikrovågsugn.

OMFATTNING

Måltidsstöd kan beviljas vid de tillfällen där den enskilde uppfyller kriterierna enligt beskrivning.

AVGIFT

Omsorgsavgift utgår enligt fastställd maxtaxa.

1.2 STÄDNING

BESKRIVNING

Kan behovet av städning inte tillgodoses p.g.a. funktionsnedsättning/sjukdom kan bistånd beviljas för städning.

BEDÖMNING

1. Vid sammanboende med make/maka eller hushållsgemenskap med andra prövas behovet med delat ansvar för hushållet.
2. Vid hushållsgemenskap krävs att båda har biståndsbeslut.
3. Punktstäd kan beviljas av biståndshandläggare vid särskilda omständigheter av **exempelvis** toalett och köksutrymmena, och skälen ska anges i utredningen.
4. Vid behov utöver riktlinjen kan läkarintyg lämnas för att styrka behov.

OMFATTNING

1. Två rum, kök, hall, bad och toaletttrum
2. Städning sker en gång var tredje vecka
3. Fönsterputsning ingår till en omfattning av 1 gång/år i de rum som städningen omfattar.
4. Avfrostning av frys ingår till en omfattning av 1 gång/år.
5. Verksamhetschef och enhetschef myndighetsenheten har delegation att bevilja fortsatt städning utöver riktlinjerna, vid oförändrat behov.

AVGIFT

Omsorgsavgift utgår enligt fastställd maxtaxa.

1.3 TVÄTT OCH KLÄDVÅRD**BESKRIVNING**

Kan den enskilde p.g.a. funktionsnedsättning/sjukdom inte klara tvätt och klädvård på annat sätt, beviljas bistånd.

BEDÖMNING

1. Vid sammanboende med make/maka eller hushållsgemenskap med andra prövas behovet med delat ansvar för hushållet.
2. Vid hushållsgemenskap krävs att båda har biståndsbeslut.
3. **Tvätt kan beviljas oftare än varannan vecka.** Skälen ska anges i utredningen.
4. Strykning kan beviljas till enstaka plagg då det finns behov. Skälen ska anges i utredningen.

OMFATTNING

Tvättning sker en gång varannan vecka.

~~Hygientvätt kan ske vid behov.~~ Vid särskilda omständigheter kan tvätt ske oftare.

AVGIFT

Omsorgsavgift utgår enligt fastställd maxtaxa.

1.4 PERSONLIG OMVÅRDNAD**BESKRIVNING**

Om behovet av personlig omvårdnad inte kan tillgodoses på grund av funktionsnedsättning/sjukdom kan bistånd beviljas för ex personlig hygien, stöd vid toalettbesök, påklädning och förflyttningar.

BEDÖMNING

1. En bedömning ska alltid göras kring vad den enskilde kan utföra självständigt i samband med personlig omvårdnad och vad den enskilde behöver stöd med.
2. Utgångspunkten är att den enskilde ska kunna vara så självständig som möjligt och själv klara så många moment som möjligt. ~~i de olika insatserna.~~
3. Vid varje ansökan görs en individuell bedömning av den enskildes förutsättningar och behov av insatser för att tillförsäkra en skälig levnadsnivå. Varje ~~insats~~ behov bedöms var för sig.
4. Det ingår inte i ~~äkta~~ makars ansvar att stödja varandra med personlig omvårdnad.

OMFATTNING

~~Insatsen~~ Personlig omvårdnad kan beviljas hela dygnet utifrån behovet.

AVGIFT

Omsorgsavgift utgår enligt fastställd maxtaxa.

1.5 EGENVÅRD**BESKRIVNING**

Har den enskilde inte förmåga att själv ta ex sina mediciner, injektioner, ögondroppar etc. kan bistånd beviljas för egenvård.

BEDÖMNING

1. För att beviljas egenvård krävs att den enskilde kan instruera personal hur uppgiften ska utföras men kan själv inte utföra den.
2. Det ska ha inkommit ett egenvårdsintyg från legitimerad personal innan ~~egenvård~~ kan beviljas.
3. Det är den enskildes ansvar att inkomma med egenvårdsintyget.
4. Egenvård är ordinerade behandling: Mediciner, injektioner, ögondroppar, byte av kompress vid peg, smörjning, lindning av ben, ~~stödstrumpor~~, inhalation, träning mm.
5. Om det inte finns en ordination kan exempelvis smörjning, stödstrumpa, lindning av ben vara personlig hygien eller påklädning. Träning kan exempelvis vara förflyttning och ingå i de dagliga insatserna.
6. ~~Egenvård vid personlig assistans beviljas sällan då det är få personal hos den enskilde.~~

OMFATTNING

~~Egenvård~~ kan beviljas hela dygnet utifrån behovet.

AVGIFT

Omsorgsavgift utgår enligt fastställd maxtaxa.

1.6 TRYGGHEMGÅNG**BESKRIVNING**

Trygghemgång är ett extra stöd för den enskilde och ser till att vardagen fungerar praktiskt första tiden i hemmet efter exempelvis sjukhusvistelse.

BEDÖMNING

1. Trygghemgång kan beviljas för både serviceinsatser och för personlig omvårdnad.
2. Trygghemgång kan beviljas efter vistelse på sjukhus eller på kommunens korttidsboende då den enskilde är i behov av kartläggning gällande hjälp och stöd i hemmet.
3. Trygghemgång kan även beviljas om den enskilde känner stor oro och otrygghet inför hemgång.
4. I särskilda fall kan även trygghemgång beviljas i hemmet om den enskilde har fått ett akut utökat hjälpbehov som är i behov av kartläggning.

OMFATTNING

Trygg hemgång kan beviljas upp till 14 dagar. Uppföljning görs innan beslutet går ut.

AVGIFT

Omsorgsavgift utgår enligt fastställd maxtaxa.

1.7 VAK VID VÅRD I LIVETS SLUT ELLER VID ORO**BESKRIVNING**

Personer som vårdas i livets slut ska få kvalificerad vård och ett mänskligt och värdigt omhändertagande. Omsorgen ska så långt det är möjligt anpassas efter den enskildes och/eller närståendes önskemål.

Personer som drabbas tillfälligt av allvarlig oro kan under en begränsad tid få stöd i det ordinarie boendet.

BEDÖMNING**Vak vid vård i livets slut**

1. Läkare eller sjuksköterska gör bedömning att det är vård i livets slut.
2. Biståndshandläggaren beslutar om **vak** vid vård i livets slut efter ansökan från den enskilde eller dess företrädare.

Vak vid oro

1. Biståndshandläggaren gör bedömning att det är vak vid oro och tar emot ansökan från den enskilde **eller** dess företrädare.
2. Omsorgsnämndens delegat (ordförande) beslutar om vak vid oro.

OMFATTNING

Vak vid vård i livets slut beviljas max 5 dygn. Omfattning/omprövning sker i samråd med läkare eller sjuksköterska.

Vak vid oro beviljas max 2 dygn. Omprövning ska därefter ske, en bedömning ska alltid göras om behovet kan tillgodoses på annat sätt.

AVGIFT

Omsorgsavgift utgår enligt fastställd maxtaxa.

2. RIKTLINJER FÖR MATDISTRIBUTION**BESKRIVNING**

Matdistribution innebär hemleverans av matlåda tillagad i kommunalt kök. Mat kan levereras alla dagar i veckan.

BEDÖMNING

1. För att få bistånd för matdistribution krävs att den enskilde på grund av sjukdom, fysiska, psykiska och/eller sociala funktionsnedsättning eller annan orsak har svårigheter att själv laga mat.
2. Beviljas om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt exempelvis via hushållsgemenskap med andra.
3. För personer över 80 år kan förenklad biståndsbedömning användas.
4. Verksamhetschef och enhetschef myndighetsenheten har delegation att bevilja utöver omfattning i riktlinjen.

Definitionen svårigheter att laga mat avser att behovet finns dagligen och det ska vara varaktigt. Genom matdistribution får brukaren ett färdiglagat huvudmål samtliga dagar i veckan, 4 dagar/vecka eller varannan dag.

OMFATTNING

Matdistribution kan beviljas varje dag, 4 dagar/vecka eller varannan dag.

AVGIFT

Avgift för matdistribution debiteras per portion enligt Sölvesborgs kommuns gällande taxa. **Beslut på antal dagar.**

3. RIKTLINJER FÖR INKÖP

BESKRIVNING

Personer som inte på egen hand kan göra sina inköp eller uträtta ärenden på Apoteket/posten kan beviljas hjälp med detta. Om behovet finns omfattas även hjälp med att **planera och skriva inköpslista samt att plocka upp varor.**

BEDÖMNING

1. **Inköp beviljas till personer som på grund av funktionsnedsättning/sjukdom har svårigheter att sköta inköp på egen hand.**
2. **Den enskildes möjligheter att själv utföra inköpen, till exempel via hushållsgemenskap, distansköp eller genom att nyttja färdtjänst, ska alltid beaktas.**
3. **För personer över 80 år kan förenklad biståndsbedömning användas.**
4. Verksamhetschef och enhetschef myndighetsenheten har delegation att bevilja utöver omfattningen i riktlinjen.
5. **Bankärenden ska i första hand skötas via exempelvis privatgiro, autogiro, via hushållsgemenskap eller god man. Vid behov kan enskild ansöka om ledsagning för hjälp vid bankärende.**

OMFATTNING

1. Inköp av livsmedel sker **i normalfallet** en gång per vecka.
2. Inköp ska uträttas i närmaste välsorterade livsmedelsbutik.

AVGIFT

Omsorgsavgift utgår enligt fastställd maxtaxa.

4. RIKTLINJER FÖR LEDSAGNING

BESKRIVNING

Vid avsaknad av anhörig eller annan närstående kan ledsagning utföras av hemtjänst eller av personal vid särskilt boende. Ledsagning beviljas exempelvis för inköp av kläder, teater, bio, idrottsarrangemang, utflykter, läkar- och tandläkarbesök. Ledsagning beviljas inte för inköp av livsmedel.

Bedömning

1. **Ledsagare beviljas åt personer som på grund av sjukdom, fysisk, psykisk och/eller social funktionsnedsättning eller annan orsak, och som har**

uppenbara svårigheter att genomföra målet med resan och där behovet inte kan tillgodoses på annat sätt t ex genom hjälp av sjukhusvårdinnor, chaufförshjälp eller sjukresor.

OMFATTNING

1. **Insatsen beviljas per tillfälle där tiden för ledsagningen ska framgå.**
2. **Generella beslut där den enskilde beviljas antal timmar per månad beviljas enbart vid pågående sjukvårdsbehandling eller återkommande aktiviteter under en period.**
3. Ledsagning av social karaktär beviljas endast inom närområdet.
4. Ledsagning beviljas maximalt 15 timmar **per** månad.
5. Insatsens omfattning ska bedömas utifrån eventuella övriga insatser.
6. Verksamhetschef och enhetschef myndighetsenheten har delegation att bevilja ledsagning utöver riktlinjerna.

AVGIFT

Omsorgsavgift utgår enligt fastställd maxtaxa.

Utan avgift t o m 15 timmar/månad därefter enligt hemtjänsttaxa.

5. RIKTLINJER FÖR SOCIAL AKTIVERING

BESKRIVNING

Social aktivering kan beviljas för personer som har svårigheter att vidmakthålla viktiga sociala, psykiska och fysiska funktioner och detta inte kan tillgodoses på annat sätt.

BEDÖMNING

1. Social aktivering kan beviljas för aktiviteter så som promenad, pratstund, cafébesök eller enstaka inköp. Insatsen syftar till att bryta social isolering och möjliggöra utevistelse.
2. Social aktivering ska inte användas för att göra **större** inköp, utan kan endast användas för köpa en mindre vara då man går förbi en affär.

OMFATTNING

1. Social aktivering kan beviljas 1 timme/vecka
2. Insatsen kan delas upp till flera tillfällen.
3. Verksamhetschef och enhetschef myndighetsenheten har delegation att bevilja social aktivering upp till 2 timmar per vecka samt fortsatt social aktivering utöver riktlinjerna, vid oförändrat behov.

AVGIFT

Omsorgsavgift utgår enligt fastställd maxtaxa.

6. RIKTLINJER FÖR AVLÖSARSERVICE

BESKRIVNING

Avlösning i hemmet ges med syfte att avlasta anhöriga och göra det möjligt för dem att få avkoppling samt göra saker på egen hand. Syftet är även att möjliggöra kvarboende för den enskilde. Utformningen av insatsen planeras tillsammans med den enskilde.

BEDÖMNING

1. För att bli beviljad avlösarservice ska personen ha behov av att ha personal hos sig hela tiden och att detta inte kan tillgodoses på annat sätt.
2. Avlösarservice omfattar den som vårdas av närstående i hemmet.
3. Insatsen avser tillsyn, omvårdnad, **beredning av måltider** samt social samvaro. Avser inte serviceinsatser.
4. Avlösarservice skall när beslut är fattat kunna gälla utan motivering, till varför den närstående önskar avlösning.

OMFATTNING

1. Beviljas maximalt upp till 16 timmar/månad. Beviljas fler timmar avlösarservice räknas det som hemtjänst och innebär omsorgsavgift.
2. **Avlösning kan beviljas dygnet runt.**
3. **De beviljade timmarna går inte att spara till nästkommande månad.**
4. I samband med växelvård upp till 7 dygn i månaden beviljas max 12 timmar per månad. I samband med växelvård upp till 14 dygn i månaden beviljas max 8 timmar per månad.

AVGIFT

Omsorgsavgift utgår enligt fastställd maxtaxa. Ingen avgift tas ut upp till 16 timmar. Därefter omsorgsavgift.

7. RIKTLINJER FÖR PLATS PÅ SÄRSKILDA BOENDEN

7.1 SÄRSKILT BOENDE

Särskilt boende beviljas till personer som har omfattande sociala, psykiska eller fysiska funktionsnedsättningar. Den enskilde ska ha ett sådant omfattande behov att skälig levnadsnivå inte längre kan tillgodoses i det egna hemmet.

BEDÖMNING

1. Den enskilde ska vara i behov omvårdnadsinsatser, trygghet och närhet till

- personal dygnet runt.
2. Bostad ska erbjudas i någon av omsorgsnämndens godkända boende efter att den enskilde valt utförare av insatsen.

7.2 SÄRSKILT BOENDE FÖR PERSONER MED DEMENSSJUKDOM

Särskilt boende för personer med demenssjukdom beviljas till personer som har omfattande sociala, psykiska eller fysiska **funktionsnedsättningar**. Den enskilde ska ha ett sådant omfattande behov att skälig levnadsnivå inte längre kan tillgodoses i det egna hemmet samt ha en demensdiagnos/dement beteende som gör det svårt eller omöjligt att klara boende på annat sätt.

BEDÖMNING

1. Den enskilde ska vara i behov omvårdnadsinsatser, trygghet och närhet till personal dygnet runt.
2. Biståndsbedömning ska göras i samråd med demenssjuksköterska och/eller läkare.
3. Boende ska erbjudas i någon av omsorgsnämndens godkända boende efter att den enskilde valt utförare av insatsen.

7.3 EXTERNT SÄRSKILT BOENDE

Sökande som är i behov av boende som ej finns att tillgå i Sölvesborgs kommun kan beviljas ett externt placerat boende.

BEDÖMNING

1. Den enskilde ska vara i behov omvårdnadsinsatser, trygghet och närhet till personal dygnet runt.
2. Omsorgsnämndens arbetsutskott beviljar insatsen.
3. Vid placering på externt boende redovisar biståndshandläggaren vådrapport minst var tredje månad eller oftare vid behov till omsorgsnämndens arbetsutskott.

AVGIFT

Omsorgsavgift utgår enligt fastställd maxtaxa. Hyra och matavgift enligt fastställd avgift.

8. RIKTLINJER FÖR KORTTIDSBOENDE

Det kan bli aktuellt med korttidsboende när den enskilde genom egna krafter eller med hjälp från närstående och/eller hemtjänst inte kan uppnå skälig levnadsnivå.

BEDÖMNING

För att bli beviljad bistånd i form av korttidsboende gäller att något av följande behov ska finnas:

1. Behov av återhämtning vid sjukdom och sjukhusvistelse där personen har ett omfattande omvårdnadsbehov under en kortare tid, som inte kan tillgodoses i det egna boendet.
2. Behov av utredning av boende eller andra biståndsinsatser, eller i avvaktan på större bostadsanpassning
3. Behov av tillfällig avlastning då närstående vårdar den enskilde i hemmet. Gäller för personer med omvårdnadsbehov.
4. Behov av vård i livets slutskede.

OMFATTNING

1. Beslut om korttidsboende omprövas inom två veckor. Undantag sker vid vård i livets slut och i väntan på bostad på särskilt boende.
2. Ny bedömning görs av biståndshandläggare tillsammans med personal och brukaren så snart som det är möjligt/lämpligt. Om det finns behov sker bedömningen tillsammans med anhöriga, sjuksköterska eller andra resurspersoner.
3. Om brukare som vistas på korttidsboende i väntan på plats i särskilt boende, tackar nej till erbjuden plats som motsvarar vårdbehovet, beviljas inte någon fortsatt vistelse på korttidsboende. Vid erbjudande om plats på särskilt boende när personen väntar på korttidsboende ska inflyttning ske inom 7 dagar.

AVGIFT

Omsorgsavgift utgår enligt fastställd maxtaxa. Matavgift enligt fastställd avgift.

9. RIKTLINJER FÖR VÄXELBOENDE

Det kan bli aktuellt med växelboende när den enskilde är i behov av miljöombyte samt att närstående som vårdar den enskilde är i behov av avlastning.

BEDÖMNING

För att bli beviljad bistånd i form av växelboende gäller att följande behov ska finnas:

1. Behov av avlastning då närstående vårdar den enskilde i hemmet. Gäller för person som har ett omvårdnadsbehov.

OMFATTNING

1. Växelvård kan ske vid enstaka tillfällen eller kontinuerligt.
2. Tiden för växelvård får inte överstiga tiden i hemmet.
3. Omfattningen av insatsen ska anges i antal dygn i beslutet.

AVGIFT

Omsorgsavgift utgår enligt fastställd maxtaxa. Matavgift enligt fastställd avgift.

**10. RIKTLINJER DAGVERKSAMHET FÖR PERSONER MED
DEMENSJUKDOM****BESKRIVNING**

Dagverksamhet kan beviljas till personer som bor i ordinärt boende och har demensdiagnos eller dement beteende.

BEDÖMNING

1. Dagverksamhet beviljas till personer som har demensdiagnos eller dement beteende och bedöms vara i behov av stimulans och aktivering.
2. Personen ska kunna delta i gruppaktivitet.
3. Insatsen beviljas i samråd med demenssjuksköterskan.
4. Insatsen kan även vara en form av avlastning för anhörig boende på samma adress.

OMFATTNING

Omfattningen ska anges i beslutet i form av antal dagar i veckan.

AVGIFT

Ingen avgift tas ut. Matavgift enligt fastställd avgift.

Kommunen svarar för resorna till och från dagverksamheten. Den enskilde betalar egenavgift för transporten enligt kommunfullmäktigebeslut.

11. RIKTLINJER FÖR TRYGGHETSLARM**BESKRIVNING**

Personer som bor i ordinärt boende kan ansöka om att få ett trygghetslarm. Ett trygghetslarm beviljas för att den enskilde ska känna trygghet och säkerhet i den egna bostaden.

BEDÖMNING

1. Trygghetslarm beviljas för personer som har behov av att komma i kontakt med personal med kort varsel.

2. Ska användas vid situationer som inte går att förutse.
3. Förenklad biståndsbedömning kan användas för personer över 80 år.

OMFATTNING

1. Trygghetslarm kan användas under dygnets alla timmar.
2. En förutsättning för att trygghetslarm beviljas är att den enskilde eller make/maka kan hantera larmet och kan tillgodogöra sig de instruktioner som hör till larmhanteringen.

AVGIFT

Avgift utgår enligt fastställd maxtaxa.

12. RIKTLINJER FÖR TRYGGHETSKAMERA

BESKRIVNING

Personer som bor i ordinärt boende kan ansöka om att få en trygghetskamera. Det är en digital kamera som installeras hos den enskilde. Kameran är uppkopplad till en samordningscentral. Kamera spelar inte in och har i dagsläget ingen ljudkommunikation. Om den enskilde är i behov av hjälp larmar samordningscentralen personalen i hemtjänsten som åker hem till den enskilde.

BEDÖMNING

1. Trygghetskamera beviljas till personer som är i behov av tillsyn i ordinärt boende.
2. En trygghetskamera kan ersätta eller komplettera ett besök hos den enskilde. Detta minskar oro och störning av att någon kommer på tillsynsbesök hos den enskilde.
3. Trygghetskamera ska i 1:a hand beviljas som tillsyn under natten.
4. Kameran får endast användas efter skriftligt samtycke från den enskilde eller dennes företrädare via fullmakt.

OMFATTNING

Trygghetskamera ska i första hand beviljas som tillsyn under natten men kan även beviljas under hela dygnet. Kameran gör tillsyner på den enskilde vid förutbestämd tid och antal tillfällen.

AVGIFT

Trygghetskamera är avgiftsfri.

13. RIKTLINJER FÖR TELEFONSERVICE

BESKRIVNING

Personer som bor i ordinärt boende kan ansöka om telefonservice. Det är en service som innebär att personal dagligen eller efter överenskommelse ringer upp på avtalad tid och genom ett telefonsamtal håller kontakt med den enskilde.

BEDÖMNING

1. Telefonservice beviljas till personer som är i behov av kontakt där bedömning görs att fysisk kontakt inte är nödvändig, utan att telefonkontakt bedöms som tillräcklig för att den enskilde ska känna sig trygg.
2. Telefonservice kan ersätta eller komplettera ett besök hos den enskilde.

OMFATTNING

Telefonservice kan beviljas dagligen utifrån den enskildes behov.

AVGIFT

Avgift utgår enligt fastställd maxtaxa.

14. RIKTLINJER FÖR KONTAKTPERSON

BESKRIVNING

Kontaktpersonen ska vara en medmänniska för personer med ett **mycket begränsat socialt nätverk samt som riskerar social isolering eller har behov av att bryta isolering**. Kontaktpersonen ska tillgodose behovet av icke-professionella, medmänskliga och sociala kontakter. Syftet är att motivera den enskilde att delta i befintliga verksamheter så som mötesplatser men även andra sociala sammanhang. Insatsen utformas utifrån den enskildes behov och kan exempelvis bestå av samtal och social samvaro.

BEDÖMNING

1. För att bli beviljad kontaktperson ska den enskilde vara i behov av social gemenskap
2. Ha ett varaktigt och återkommande behov
3. Ha svårigheter att självständigt komma ut på sådant han/hon är intresserad av
4. Vara i behov av utevistelse och stöd för delaktighet i samhället
5. Beviljas endast i undantagsfall till personer bosatta på särskilt boende.

OMFATTNING

Omfattningen i form av tillfällen per vecka eller månad ska anges i beslutet.

AVGIFT

Insatsen kontaktperson är avgiftsfri.

**15. RIKTLINJER FÖR RÄTTEN ATT FÅ ÅLDRAS TILLSAMMANS –
MEDBOENDE OCH PARBOENDE**

Från och med 1 november 2012 ingår det i skälig levnadsnivå att den som har beviljats särskilt boende ska kunna fortsätta att sammanbo med sin make eller sambo enligt 4 kap. 1 c § socialtjänstlagen (2001:453). Sölvesborgs kommun har valt att upprätta rutiner i enlighet med Socialstyrelsens vägledning.

Ansökan om parboende när båda makarna har behov av särskilt boende

Om båda makarna är i behov av särskilt boende föreligger rätt till parboende enligt bestämmelsen i 2 kap. 2 § SoF. I sådana fall ska var och en av makarna för egen del ansöka om särskilt boende, om de så önskar, även begära att de ska beredas plats på samma särskilt boende.

Om båda makarna ansöker om särskilt boende utreds dessa var för sig och leder till vars ett beslut enligt 4 kap. 1 § SoL. Om båda makarna har varsitt beslut om särskilt boende, har de enligt socialtjänstförordningen (SoF) rätt till anvisning på samma särskilt boende. Med samma boende avses i detta sammanhang samma rum, samma lägenhet eller samma särskilt boende.

Ansökan om medboende när endast en av makarna har behov av särskilt boende.

Det är den person som har behov av bistånd i form av vård- och omsorgsboende som ansöker om medboende för sin make eller sambo. Ansökan om medboende kan göras i samband med ansökan om särskilt boende eller vid ett senare tillfälle. Ansökan görs enligt 4 kap. 1 § SoL.

I utredningen ska det tydligt framgå att makarna har varaktigt sammanbott samt att det är båda makarnas vilja att fortsätta sammanbo samt önskemål om utformningen det vill säga samma särskilt boende, samma rum eller olika rum på samma avdelning.

Socialstyrelsens vägledning gör följande förtydligande när det gäller den sökandes önskemål om boendets utformning:

”Det är därför viktigt att nämnden är lyhörd för de önskemål som uppkommer om det särskilda boendet. Den biståndsberättigade har emellertid inte oinskränkt rätt att få som han eller hon vill.

I förarbetena beskrivs inte närmare hur ett boende ska vara utformat, för att det ska anses vara lämpligt för parboende. Huruvida en bostad är lämplig för parboende får avgöras från fall till fall. Sökandens behov och önskemål och de omständigheter som råder blir vägledande.” (socialstyrelsens vägledning s.37)

Handläggarens bedömning gällande par- och medboende

För den som har beviljats eller beviljas bistånd i form av boende i en sådan särskilt boende som avses i 5 kap. 5 §, socialtjänstlagen ska det ingå i en skälig levnadsnivå att kunna sammanbo med make eller sambo. Detta gäller under förutsättning att paret varaktigt har sammanbott eller, om den ena parten redan bor i ett sådant boende, att paret dessförinnan varaktigt har sammanbott. Första stycket gäller oavsett om maken eller sambon har behov av särskilt boende.

Anvisning av par- eller medboende i särskilt boende

I 4 kap. 1 c § SoL framgår att den biståndsberättigade har rätt att fortsätta sammanbo med sin make eller sambo på särskilt boende. Sammanbo kan betyda att paret bor i samma rum, lägenhet eller särskilt boende. Den sökande kan dock inte kräva ett specifikt boende men i möjligaste mån försöker omsorgsförvaltningen tillgodose önskemålet.

Parboendets utformning görs utifrån en helhetsbedömning där det individuella behovet, sjukdomsbild samt behov av tekniska hjälpmedel eller andra arbetsmiljöskäl vägs in.

Enligt socialstyrelsens vägledning görs nedanstående förtydligande gällande rätten till parboende:

”I vissa kommuner förekommer särskilda boenden med både avdelningar som är inriktade på personer med demenssjukdom och avdelningar som är inriktade på allmän vård och omsorg om äldre. Om den biståndsberättigade lider av en demenssjukdom kan nämnden erbjuda den medboende en lägenhet eller ett rum i den avdelning som är inriktad på allmän vård och omsorg. En sådan lösning säkerställer att den biståndsberättigade får sina behov tillgodosedda, samtidigt som beslutet om medboende verkställts genom erbjudandet till den medboende.” (socialstyrelsens vägledning s. 22)

Makar som båda är berättigade till särskilt boende har rätt att vänta i sin bostad tills plats kan beredas på samma boende.

Om någon av makarna vistas på korttidsboende i avvaktan på anvisning till särskilt boende kan det bli aktuellt att den prioriteras först som vistas på korttidsboende.”

Det gemensamma ansvaret vid medboende på särskilt boende

En medboende utan behov av eget bistånd förutsätter att den medboende själv tar ansvaret för sin dag och de sysslor som hör till ett ordinärt boende.

Socialstyrelsens vägledning beskriver det gemensamma ansvaret i en hushållsgemenskap på följande sätt: ”Reglerna om hushållsgemenskap innebär att den biståndsberättigades rätt till hjälp med hemtjänstinsatser i det särskilda boendet kan komma att påverkas av en medboende. SoL förutsätter att personer som bor i en

hushållsgemenskap hjälper varandra med vardagssysslor. Det innebär att det förutsätts att den medboende gör hushållssysslor i den gemensamma bostaden, och att den biståndsberättigade därmed inte har rätt till motsvarande hemtjänstinsatser enligt 4 kap. 1 § SoL. Därför är det viktigt att det av beslutet framgår vilka hemtjänstinsatser som beviljats den biståndsberättigade i det särskilda boendet, så att ansvaret för dessa insatser inte faller på den medboende.”

Förtydligande av villkor för medboende utan bistånd

Kost

För Svalan gäller att den medboende bereder all mat själv eller önskar helpension. Makarna väljer själva om den av de sammanboende som fått bistånd får kosten som ingår i helpensionen och betalar ordinarie helpension eller avstår helpension och att den medboende står även för all tillagning för partnern.

För övriga särskilda boenden finns ingen möjlighet till matlagning i någon större utsträckning. För den medboende gäller att betala ordinarie **helpensionsavgift** enligt gällande bestämmelser eller att lösa sina måltider på annat sätt.

Städ

På Svalan har den medboende huvudansvaret för städning av lägenheten. Personal sköter den utökade städning som eventuellt tillkommer på grund av den funktionsnedsättning personen med beslut om särskilt boende har. Boendet tillhandahåller rengöringsmedel.

För övriga boenden gäller att den medboende städar sin egen lägenhet. Boendet tillhandahåller nödvändig städutrustning som ej kan förvaras i lägenheten.

Tvätt

På Svalan sköter den medboende ordinarie tvätt. Tvätt som uppstår på grund av den funktionsnedsättning personen med beslut om särskilt boende har, sköts av personal.

På övriga boenden tvättar den medboende sin egen tvätt i befintliga tvättrum i boendet eller på annat sätt. Vid tvätt på särskilt boende tillhandahålls viss utrustning enligt samma rutiner som personer med beviljat bistånd särskilt boende.